Tämä asiakirja on ainoastaan dokumentoinnin apuväline eikä sillä ole oikeudellista vaikutusta. Unionin toimielimet eivät vastaa sen sisällöstä. Säädösten todistusvoimaiset versiot on johdanto-osineen julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä ja ne ovat saatavana EUR-Lexissä. Näihin virallisiin teksteihin pääsee suoraan tästä asiakirjasta siihen upotettujen linkkien kautta.

►**B**

NEUVOSTON DIREKTIIVI 2003/109/EY,

annettu 25 päivänä marraskuuta 2003,

pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten asemasta

(EUVL L 16, 23.1.2004, s. 44)

sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

		virallinen lehti		
		N:o	sivu	päivämäärä
►**M1**	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/51/EU, annettu 11 päivänä toukokuuta 2011	L 132	1	19.5.2011
►**M2**	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1347, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024	L 1347	1	22.5.2024

Oikaistu:

►**C1** Oikaisu, EUVL L 90926, 25.11.2025, s. 1 (2024/1347)

▼B

NEUVOSTON DIREKTIIVI 2003/109/EY,

annettu 25 päivänä marraskuuta 2003,

pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten asemasta

I LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Asiasisältö

Tällä direktiivillä määritetään:

a) edellytykset, joilla jäsenvaltio voi myöntää alueellaan laillisesti oleskelevalle kolmannen maan kansalaiselle pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen aseman tai peruuttaa tällaisen aseman, ja tähän asemaan liittyvät oikeudet; sekä

b) edellytykset pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen oleskeluun muissa jäsenvaltioissa kuin siinä, joka on myöntänyt pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen aseman.

2 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan

a) ”kolmannen maan kansalaisella” henkilöitä, jotka eivät ole Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 17 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja unionin kansalaisia;

b) ”pitkään oleskelleella kolmannen maan kansalaisella” sellaisia kolmansien maiden kansalaisia, joilla on 4—7 artiklassa säädetty pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen asema;

c) ”ensimmäisellä jäsenvaltiolla” jäsenvaltiota, joka myöntää henkilölle ensimmäisenä pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen aseman;

d) ”toisella jäsenvaltiolla” mitä tahansa toista jäsenvaltiota paitsi sitä, joka on ensimmäisenä myöntänyt henkilölle pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen aseman ja jossa pitkään oleskellut kolmannen maan kansalainen käyttää oleskeluoikeuttaan;

e) ”perheenjäsenillä” kolmansien maiden kansalaisia, jotka asuvat kyseisessä jäsenvaltiossa oikeudesta perheenyhdistämiseen 22 päivänä syyskuuta 2003 annetun neuvoston direktiivin 2003/86/EY ([1]) mukaisesti;

▼M1

f) ”kansainvälisellä suojelulla” kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden määrittelyä pakolaisiksi tai muuta kansainvälistä suojelua tarvitseviksi henkilöiksi koskevista vähimmäisvaatimuksista sekä myönnetyn suojelun sisällöstä 29 päivänä huhtikuuta 2004 annetun neuvoston direktiivin 2004/83/EY ([2]) 2 artiklan a alakohdassa määriteltyä kansainvälistä suojelua;

([1]) EUVL L 251, 3.10.2003, s. 12.
([2]) EUVL L 304, 30.9.2004, s. 12.

▼B

g) ”pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EY-oleskeluluvalla” oleskelulupaa, jonka kyseinen jäsenvaltio antaa kolmannen maan kansalaiselle myöntäessään hänelle pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen aseman.

3 artikla

Soveltamisala

1. Tätä direktiiviä sovelletaan jäsenvaltion alueella laillisesti oleskeleviin kolmansien maiden kansalaisiin.

2. Tätä direktiiviä ei sovelleta kolmansien maiden kansalaisiin,

a) jotka oleskelevat jäsenvaltiossa opiskelua tai ammatillista koulutusta varten;

b) joille on myönnetty lupa oleskella jossakin jäsenvaltiossa tilapäisen suojelun perusteella tai jotka ovat hakeneet oleskelulupaa tällä perusteella ja odottavat asemaansa koskevaa päätöstä;

▼M1

c) joille on myönnetty lupa oleskella jossakin jäsenvaltiossa muun suojelun kuin kansainvälisen suojelun perusteella tai jotka ovat hakeneet oleskelulupaa tällä perusteella ja odottavat asemaansa koskevaa päätöstä;

d) jotka ovat hakeneet kansainvälistä suojelua ja joiden hakemuksesta ei ole vielä tehty lopullista päätöstä;

▼B

e) jotka oleskelevat maassa pelkästään tilapäisesti esimerkiksi au pair -sopimuksella tai kausityöläisinä tai palvelujen tarjoajan toiseen maahan lähettäminä palkattuina työntekijöinä rajat ylittävän palvelujen tarjoamisen yhteydessä tai toimivat itse rajat ylittävien palvelujen tarjoajana, tai jos henkilöiden oleskelulupa on tarkoituksella rajoitettu;

f) joiden oikeudellinen asema perustuu diplomaattisista suhteista vuonna 1961 tehtyyn Wienin yleissopimukseen, konsulisuhteista vuonna 1963 tehtyyn Wienin yleissopimukseen, erityisedustustoista vuonna 1969 tehtyyn New Yorkin yleissopimukseen tai valtioiden edustustoista yleisluontoisissa kansainvälisissä järjestöissä vuonna 1975 tehtyyn Wienin yleissopimukseen.

3. Tämä direktiivi ei estä soveltamasta suotuisampia säännöksiä, joita voi sisältyä

a) kahden- tai monenvälisiin sopimuksiin, joita yhteisö tai yhteisö ja sen jäsenvaltiot ovat tehneet kolmansien maiden kanssa; tai

b) jäsenvaltion ja kolmannen maan välillä jo tehtyihin kahdenvälisiin sopimuksiin ennen tämän direktiivin voimaantulopäivää;

▼M1

c) 13 päivänä joulukuuta 1955 tehtyyn asettautumista koskevaan eurooppalaiseen yleissopimukseen, 18 päivänä lokakuuta 1961 tehtyyn Euroopan sosiaaliseen peruskirjaan, 3 päivänä toukokuuta 1987 tehtyyn tarkistettuun Euroopan sosiaaliseen peruskirjaan ja 24 päivänä marraskuuta 1977 tehtyyn siirtotyöläisten asemaa koskevaan eurooppalaiseen yleissopimukseen, 28 päivänä heinäkuuta 1951 tehdyn pakolaisten oikeusasemaa koskevan yleissopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna New Yorkissa 31 päivänä tammikuuta 1967 allekirjoitetulla pöytäkirjalla, lisäpöytäkirjan 11 kohtaan ja pakolaisia koskevan vastuun siirtämisestä 16 päivänä lokakuuta 1980 tehtyyn eurooppalaiseen sopimukseen.

▼B

II LUKU

PITKÄÄN OLESKELLEEN KOLMANNEN MAAN KANSALAISEN ASEMA JÄSENVALTIOSSA

4 artikla

Oleskelun kesto

1. Jäsenvaltiot myöntävät pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen aseman sellaisille kolmansien maiden kansalaisille, jotka ovat oleskelleet kyseisen jäsenvaltion alueella laillisesti ja yhtäjaksoisesti viiden vuoden ajan välittömästi ennen asiaa koskevan hakemuksen jättämistä.

▼M1

1 a. Jäsenvaltioiden on oltava myöntämättä pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen asemaa kansainvälisen suojelun perusteella, jos kansainvälistä suojelua saavan henkilön asema on peruutettu tai lakkautettu tai jätetty uusimatta direktiivin 2004/83/EY 14 artiklan 3 kohdan tai 19 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

▼B

2. Laskettaessa 1 kohdassa tarkoitettua ajanjaksoa huomioon ei oteta ajanjaksoja, joina kolmannen maan kansalainen on oleskellut jäsenvaltion alueella 3 artiklan 2 kohdan e ja f alakohdassa mainituista syistä.

Laskettaessa 1 kohdassa tarkoitettua ajanjaksoa 3 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa, joissa kolmannen maan kansalainen on saanut pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen asemaan oikeuttavan oleskeluoikeuden, huomioon voidaan ottaa vain puolet niistä ajanjaksoista, joina kyseinen kansalainen on oleskellut jäsenvaltion alueella opiskelua tai ammatillista koulutusta varten.

▼M2

Laskettaessa 1 kohdassa tarkoitettua ajanjaksoa niiden henkilöiden osalta, joille on myönnetty kansainvälistä suojelua, huomioon otetaan kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen, jonka perusteella kansainvälinen suojelu myönnettiin, jättöpäivän ja asetuksen (EU) 2024/1347 ([1]) 24 artiklassa tarkoitetun oleskeluluvan myöntämispäivän välinen ajanjakso.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1347, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, vaatimuksista kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden määrittelemiselle kansainvälistä suojelua saaviksi henkilöiksi, pakolaisten ja henkilöiden, jotka voivat saada toissijaista suojelua, yhdenmukaiselle asemalle ja myönnetyn suojelun sisällölle, neuvoston direktiivin 2003/109/EY muuttamisesta ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/95/EU kumoamisesta (EUVL L, 2024/1347, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1347/oj).

▼B

3. Poissaolojaksot kyseisen jäsenvaltion alueelta eivät keskeytä 1 kohdassa tarkoitettua ajanjaksoa, ja ne otetaan huomioon kyseistä oleskelua laskettaessa, kun poissaolojaksot kestävät alle kuusi kuukautta yhtäjaksoisesti ja niiden kokonaiskesto on korkeintaan kymmenen kuukautta 1 kohdassa tarkoitettuna ajanjaksona.

Jäsenvaltiot voivat hyväksyä erityisiin tai poikkeuksellisiin, luonteeltaan tilapäisiin syihin perustuvissa tapauksissa ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti, että ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua pidempi poissaolojakso ei keskeytä 1 kohdassa tarkoitettua ajanjaksoa. Kyseisissä tapauksissa jäsenvaltiot eivät ota huomioon kyseistä poissaolojaksoa laskettaessa 1 kohdassa tarkoitettua ajanjaksoa.

Toisesta alakohdasta poiketen jäsenvaltiot voivat ottaa 1 kohdassa tarkoitettua ajanjaksoa laskettaessa huomioon poissaolojaksot, jotka liittyvät työtehtävien vuoksi tapahtuvaan siirtoon rajat ylittävää palvelujen tarjoamista koskeva säännös mukaan luettuna.

▼M2

3 a. Jos kansainvälistä suojelua saava henkilö tavataan muusta kuin kansainvälisen suojelun hänelle myöntäneestä jäsenvaltiosta eikä hänellä ole oikeutta oleskella tai asua siellä asiaa koskevan kansallisen lainsäädännön tai unionin tai kansainvälisen oikeuden mukaisesti, tällaista tilannetta edeltänyttä laillista oleskelujaksoa kansainvälisen suojelun myöntäneessä jäsenvaltiossa ei oteta huomioon laskettaessa 1 kohdassa tarkoitettua ajanjaksoa.

Poiketen siitä, mitä ensimmäisessä alakohdassa säädetään, erityisesti silloin, jos kansainvälistä suojelua saava henkilö osoittaa, että oikeudeton oleskelu tai asuminen on johtunut olosuhteista, joihin kyseinen suojelua saava henkilö ei voinut vaikuttaa, jäsenvaltiot voivat kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti säätää, että tämä ei keskeytä 1 kohdassa tarkoitetun ajanjakson laskemista.

▼B

5 artikla

Pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen aseman saamisen edellytykset

1. Jäsenvaltioiden on vaadittava kolmannen maan kansalaista osoittamaan, että hänellä on sekä itselleen että huollettavinaan oleville perheenjäsenille:

a) vakaat ja säännölliset varat, jotka riittävät hänen itsensä ja hänen perheenjäsentensä elättämiseen turvautumatta kyseisen jäsenvaltion sosiaaliturvajärjestelmään. Jäsenvaltiot arvioivat kyseiset varat ottamalla huomioon niiden laadun ja säännöllisyyden, ja ne voivat ottaa huomioon palkkojen ja eläkkeiden vähimmäistason pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen asemaa koskevan hakemuksen esittämistä edeltävältä ajalta;

b) sairausvakuutus, joka kattaa kaikki riskit, jotka kyseisessä jäsenvaltiossa yleensä on katettu tämän omien kansalaisten osalta.

2. Jäsenvaltiot voivat vaatia, että kolmansien maiden kansalaiset täyttävät kansallisen lainsäädännön mukaiset kotouttamisedellytykset.

▼B

6 artikla

Yleinen järjestys ja yleinen turvallisuus

1. Jäsenvaltiot voivat kieltäytyä myöntämästä pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen asemaa yleiseen järjestykseen tai yleiseen turvallisuuteen liittyvistä syistä.

Asiaa koskevaa päätöstä tehdessään asianomainen jäsenvaltio ottaa huomioon yleistä järjestystä ja yleistä turvallisuutta uhkaavien rikosten vakavuuden tai laadun taikka asianomaisesta henkilöstä aiheutuvan vaaran ottaen samalla asianmukaisesti huomioon myös oleskelun keston ja mahdolliset siteet oleskelumaahan.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua kielteistä päätöstä ei voida perustella taloudellisin syin.

7 artikla

Pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen aseman saaminen

1. Voidakseen saada pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen aseman, kolmannen maan kansalaisen on esitettävä hakemus sen jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille, jossa hän asuu. Hakemukseen on liitettävä kansallisessa lainsäädännössä määritellyt asiakirjat, jotka osoittavat, että hakija täyttää 4 ja 5 artiklassa luetellut edellytykset, sekä tarvittaessa voimassa oleva matkustusasiakirja tai sen oikeaksi todistettu jäljennös.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut asiakirjat voivat sisältää myös todisteen asianmukaisesta asunnosta.

2. Toimivaltaiset kansalliset viranomaiset ilmoittavat hakijalle kirjallisesti tekemästään päätöksestä mahdollisimman pian ja kuitenkin viimeistään kuuden kuukauden kuluttua hakemuksen jättämisestä. Päätös on annettava asianomaiselle kolmannen maan kansalaiselle tiedoksi asiaa koskevassa kansallisessa lainsäädännössä määrättyjen tiedoksiantomenettelyjen mukaisesti.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua määräaikaa voidaan pidentää poikkeuksellisissa olosuhteissa, jotka liittyvät hakemuksen käsittelyn hankaluuteen.

Lisäksi asianomaiselle henkilölle tiedotetaan tämän direktiivin perusteella hänelle kuuluvista oikeuksista ja velvoitteista.

Jos päätöstä ei ole tehty tässä säännöksessä tarkoitetussa määräajassa, siitä aiheutuvat seuraukset määräytyvät asianomaisen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

3. Jos 4 ja 5 artiklassa säädetyt edellytykset täyttyvät eikä henkilö muodosta 6 artiklassa tarkoitettua uhkaa, jäsenvaltion on myönnettävä kyseiselle kolmannen maan kansalaiselle pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen asema.

8 artikla

Pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EY-oleskelulupa

1. Pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen asema on pysyvä, jollei 9 artiklasta muuta johdu.

▼B

2. Jäsenvaltioiden on annettava pitkään oleskelleelle kolmannen maan kansalaiselle pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EY-oleskelulupa. Tämä oleskelulupa on voimassa vähintään viisi vuotta, ja se uusitaan tarvittaessa hakemuksen perusteella ilman eri toimenpiteitä.

3. Pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EY-oleskelulupa voi olla joko tarra tai erilliselle lomakkeelle laadittu asiakirja. Se myönnetään kolmansien maiden kansalaisten oleskeluluvan yhtenäisestä kaavasta 13 päivänä kesäkuuta 2002 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1030/2002 ([1]) säädettyjen sääntöjen ja vakiomallin mukaisesti. Kohtaan ”oleskeluluvan tyyppi” merkitään jäsenvaltioissa ”pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EY-oleskelulupa”.

▼M1

4. Kun jäsenvaltio myöntää pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EU-oleskeluluvan sellaiselle kolmannen maan kansalaiselle, jolle se on myöntänyt kansainvälistä suojelua, sen on merkittävä kyseisen henkilön pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EU-oleskeluluvan kohtaan ”Huomautuksia” seuraava huomautus: ”[Jäsenvaltion nimi] myöntänyt kansainvälistä suojelua [päivämäärä]”.

5. Jos toinen jäsenvaltio myöntää pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EU-oleskeluluvan sellaiselle kolmannen maan kansalaiselle, jolla on jo 4 kohdassa tarkoitetun huomautuksen sisältävä muun jäsenvaltion myöntämä pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EU-oleskelulupa, ensiksi mainitun jäsenvaltion on merkittävä myöntämäänsä pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EU-oleskelulupaan sama huomautus.

Ennen kuin toinen jäsenvaltio merkitsee 4 kohdassa tarkoitetun huomautuksen, sen on pyydettävä huomautuksessa mainitulta jäsenvaltiolta tietoja siitä, saako pitkään oleskellut kolmannen maan kansalainen edelleen kansainvälistä suojelua. Huomautuksessa mainitun jäsenvaltion on vastattava viimeistään kuukauden kuluttua siitä, kun se on saanut tietopyynnön. Jos kansainvälistä suojelua saavan henkilön asema on peruutettu lainvoimaisella päätöksellä, ensin mainittu jäsenvaltio ei saa merkitä kyseistä huomautusta.

6. Jos vastuu kansainvälisen suojelun myöntämisestä pitkään oleskelleelle kolmannen maan kansalaiselle on siirretty asiaa koskevien kansainvälisten sopimusten tai kansallisen lainsäädännön mukaisesti toiselle jäsenvaltiolle 5 kohdassa tarkoitetun pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EU-oleskeluluvan myöntämisen jälkeen, kyseisen toisen jäsenvaltion on tehtävä vastaava muutos 4 kohdassa tarkoitettuun huomautukseen viimeistään kolmen kuukauden kuluttua vastuun siirtämisestä.

▼B

9 artikla

Pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen aseman peruuttaminen tai menettäminen

1. Pitkään oleskelleet kolmansien maiden kansalaiset eivät ole oikeutettuja säilyttämään pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen asemaa seuraavissa tapauksissa:

a) todetaan, että pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen asema on hankittu vilpillisesti;

b) karkotustoimenpide toteutetaan 12 artiklassa säädetyin edellytyksin;

([1]) EYVL L 157, 15.6.2002, s. 1.

▼B

c) henkilö on poissa yhteisön alueelta kaksitoista kuukautta yhtäjaksoisesti.

2. Edellä olevasta 1 kohdan c alakohdasta poiketen jäsenvaltiot voivat sallia, että yli kaksitoista kuukautta yhtäjaksoisesti kestävistä taikka erityisiin tai poikkeuksellisiin syihin perustuvista poissaolojaksoista ei seuraa aseman peruuttaminen tai menettäminen.

3. Jäsenvaltiot voivat säätää, että pitkään oleskelleella kolmannen maan kansalaisella ei ole enää oikeutta säilyttää pitkään oleskelleen henkilön asemaa, jos asianomainen henkilö aiheuttaa uhan yleiselle järjestykselle, ottaen huomioon asianomaisen henkilön tekojen vakavuuden, sanotun uhan kuitenkaan muodostamatta syytä 12 artiklassa tarkoitetulle karkottamiselle.

▼M1

3 a. Jäsenvaltiot voivat poistaa kolmannen maan kansalaisen pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen aseman, jos se saatiin kansainvälisen suojelun perusteella ja kansainvälistä suojelua saavan henkilön asema on peruutettu tai lakkautettu tai jätetty uusimatta direktiivin 2004/83/EY 14 artiklan 3 kohdan tai 19 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

▼B

4. Sellainen pitkään oleskellut kolmannen maan kansalainen, joka on oleskellut toisessa jäsenvaltiossa III luvun mukaisesti, ei ole enää oikeutettu säilyttämään ensimmäisessä jäsenvaltiossa hankittua pitkään oleskelleen henkilön asemaa, jos sama asema myönnetään toisessa jäsenvaltiossa 23 artiklan mukaisesti.

Joka tapauksessa kuuden vuoden poissaolon jälkeen sen jäsenvaltion alueelta, joka on myöntänyt pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen aseman, asianomainen henkilö ei ole enää oikeutettu säilyttämään pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen asemaa kyseisessä jäsenvaltiossa.

Toisesta alakohdasta poiketen asianomainen jäsenvaltio voi sallia, että erityisistä syistä pitkään oleskellut kolmannen maan kansalainen säilyttää asemansa kyseisessä jäsenvaltiossa yli kuusi vuotta kestävien poissaolojaksojen aikana.

5. Edellä olevissa 1 kohdan c alakohdassa ja 4 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa jäsenvaltiot, jotka ovat myöntäneet aseman, säätävät yksinkertaistetusta menettelystä pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen aseman saamiseksi uudelleen.

Kyseistä menettelyä sovelletaan erityisesti niiden henkilöiden kohdalla, jotka ovat oleskelleet toisessa jäsenvaltiossa opiskelun vuoksi.

Edellytykset ja menettely pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen aseman uudelleen saamiseksi määritellään kansallisessa lainsäädännössä.

6. Pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EY-oleskeluluvan vanheneminen ei missään tapauksessa voi aiheuttaa pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen aseman peruuttamista tai menettämistä.

▼B

7. Silloin, kun pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen aseman peruuttaminen tai menettäminen ei johda poistamiseen, jäsenvaltio antaa asianomaiselle henkilölle luvan jäädä jäsenvaltioon, jos henkilö täyttää kyseisen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaiset edellytykset ja jos hän ei muodosta uhkaa yleiselle järjestykselle tai yleiselle turvallisuudelle.

10 artikla

Menettelyyn liittyvät takeet

1. Päätökset pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen asemaa koskevan hakemuksen hylkäämisestä tai aseman peruuttamisesta on perusteltava. Päätös on annettava asianomaiselle kolmannen maan kansalaiselle tiedoksi kansallisessa lainsäädännössä määrättyjen tiedoksiantomenettelyjen mukaisesti. Tiedoksiantamisen yhteydessä on kerrottava muutoksenhausta ja sitä koskevasta määräajasta.

2. Jos pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen aseman saamista koskeva hakemus hylätään tai jos asema peruutetaan tai se menetetään tai jos siihen liittyvää oleskelulupaa ei uusita, asianomaisella on oikeus hakea päätökseen muutosta oikeusteitse kyseisessä jäsenvaltiossa.

11 artikla

Tasavertainen kohtelu

1. Pitkään oleskellutta kolmannen maan kansalaista on kohdeltava tasavertaisesti jäsenvaltion omien kansalaisten kanssa seuraavilla aloilla:

a) palkkatyö tai itsenäinen ammatin harjoittaminen, jos nämä toimet eivät edes satunnaisesti liity julkisen vallan käyttämiseen, sekä palvelus- ja työsuhteen ehdot, irtisanomis- ja palkkausehdot mukaan luettuina;

b) yleissivistävä ja ammatillinen koulutus, opintoavustukset ja apurahat mukaan luettuina kansallisen laisäädännön mukaisesti;

c) ammatillisten tutkintotodistusten, todistusten ja muiden muodollista kelpoisuutta osoittavien asiakirjojen tunnustaminen asiaa koskevien kansallisten menettelyjen mukaisesti;

d) sosiaaliturva ja sosiaaliapu ja sosiaalinen suojelu sellaisena kuin se on määritelty kansallisessa lainsäädännössä;

e) veroetuudet;

f) yleisesti tarjolla olevien tavaroiden ja palvelujen saatavuus, mukaan luettuna asunnon saamiseen liittyvät menettelyt;

g) yhdistymisvapaus ja oikeus liittyä työntekijöiden tai työnantajien ammattijärjestöön tai jonkin ammattialan järjestöön, mukaan luettuina tällaisen järjestön myöntämät etuudet, sanotun rajoittamatta yleistä järjestystä ja yleistä turvallisuutta koskevien kansallisten säännösten soveltamista;

h) oikeus liikkua asianomaisen jäsenvaltion koko alueella noudattaen kansallisessa lainsäädännössä turvallisuussyistä asetettuja rajoja.

▼B

2. Edellä olevan 1 kohdan b, d, e, f ja g alakohdan säännöksiä sovellettaessa asianomainen jäsenvaltio voi rajoittaa tasavertaisen kohtelun koskemaan tapauksia, joissa paikkakunta, jossa pitkään oleskellut kolmannen maan kansalainen tai perheenjäsenet, joille henkilö vaatii etuuksia, ovat kirjoilla tai joka on mainittujen henkilöiden tavanmukainen asuinpaikka, on asianomaisen jäsenvaltion alueella.

3. Jäsenvaltiot voivat asettaa rajoituksia niiden omiin kansalaisiin verrattuna kohtelulle seuraavissa tapauksissa:

a) Jäsenvaltiot voivat asettaa rajoituksia palkkatyön tai itsenäisen ammatin harjoittamisen osalta tapauksissa, joissa voimassa olevan kansallisen tai yhteisön lainsäädännön mukaan kyseinen toiminta on varattu oman maan, EU:n tai ETA:n kansalaisille;

b) Jäsenvaltiot voivat vaatia todistetta asianmukaisesta kielitaidosta yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen piiriin pääsemiseksi. Yliopistoon pääsyn edellytyksenä voi olla erityisten koulutusta koskevien vaatimusten täyttäminen.

4. Jäsenvaltiot voivat rajata sosiaaliavun ja sosiaaliturvan osalta annettavan tasavertaisen kohtelun perusetuuksiin.

▼M1

4 a. Kansainvälistä suojelua myöntäneen jäsenvaltion osalta 3 ja 4 kohdalla ei rajoiteta direktiivin 2004/83/EY soveltamista.

▼B

5. Jäsenvaltiot voivat päättää myöntää oikeuden myös muihin etuuksiin 1 kohdassa tarkoitetuilla aloilla.

Jäsenvaltiot voivat myös päättää myöntää oikeuden tasavertaiseen kohteluun aloilla, jotka eivät kuulu 1 kohdan soveltamisalaan.

12 artikla

Suoja karkottamista vastaan

1. Jäsenvaltiot voivat tehdä päätöksen pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen karkottamisesta vain, jos hän muodostaa yleiselle järjestykselle tai yleiselle turvallisuudelle välittömän ja riittävän vakavan uhan.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua päätöstä ei voida perustella taloudellisin syin.

3. Ennen kuin jäsenvaltiot voivat tehdä päätöksen pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen karkottamisesta, niiden on otettava huomioon seuraavat seikat:

a) oleskelun kesto niiden alueella;

b) asianomaisen ikä;

c) seuraukset asianomaiselle ja hänen perheenjäsenilleen;

▼B

d) siteet oleskelumaahan tai siteiden puuttuminen kotimaahan.

▼M1

3 a. Kun jäsenvaltio päättää karkottaa pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen, jonka pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EU-oleskeluluvassa on 8 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu huomautus, sen on pyydettävä huomautuksessa mainittua jäsenvaltiota varmistamaan, saako asianomainen henkilö edelleen kansainvälistä suojelua kyseisessä jäsenvaltiossa. Huomautuksessa mainitun jäsenvaltion on vastattava pyyntöön viimeistään kuukauden kuluttua pyynnön vastaanottamisesta.

3 b. Jos pitkään oleskellut kolmannen maan kansalainen saa vielä kansainvälistä suojelua huomautuksessa mainitussa jäsenvaltiossa, tämä henkilö on karkotettava kyseiseen jäsenvaltioon, jonka on otettava välittömästi ja muodollisuuksitta takaisin hänet ja hänen perheenjäsenensä, tämän kuitenkaan rajoittamatta unionin tai kansallisen oikeuden soveltamista tai perheiden yhdistämistä koskevan periaatteen noudattamista.

3 c. Edellä olevasta 3 b kohdasta poiketen jäsenvaltiolla, joka teki karkotuspäätöksen, on oikeus kansainvälisten velvoitteidensa mukaisesti siirtää kyseinen pitkään oleskellut kolmannen maan kansalainen muuhun maahan kuin siihen jäsenvaltioon, joka myönsi kansainvälistä suojelua, jos tämä henkilö täyttää direktiivin 2004/83/EY 21 artiklan 2 kohdassa määritellyt ehdot.

▼B

4. Kun karkottamispäätös on tehty, pitkään asianomaisessa jäsenvaltiossa oleskelleella kolmannen maan kansalaisella on oikeus hakea siihen muutosta.

5. Jos pitkään oleskelleella kolmannen maan kansalaisella ei ole riittävästi varoja, hänelle on myönnettävä oikeusapua samoin edellytyksin kuin oleskeluvaltion kansalaisille.

▼M1

6. Tämä artikla ei rajoita direktiivin 2004/83/EY 21 artiklan 1 kohdan soveltamista.

▼B

13 artikla

Suotuisammat kansalliset säännökset

Jäsenvaltiot voivat myöntää pysyviä tai rajoittamattoman ajan voimassa olevia oleskelulupia suotuisammin edellytyksin kuin tässä direktiivissä säädetään. Tällaiset oleskeluluvat eivät anna haltijalleen tämän direktiivin III luvun mukaista oikeutta oleskella toisissa jäsenvaltioissa.

III LUKU

OLESKELU TOISISSA JÄSENVALTIOISSA

14 artikla

Periaate

1. Pitkään oleskellut kolmannen maan kansalainen saa oikeuden oleskella yli kolmen kuukauden ajan muiden kuin sen jäsenvaltion alueella, joka on myöntänyt hänelle pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen aseman, edellyttäen, että tässä luvussa asetetut edellytykset täyttyvät.

▼B

2. Pitkään oleskellut henkilö saa oleskella toisessa jäsenvaltiossa seuraavista syistä:

a) hän harjoittaa siellä taloudellista toimintaa palkattuna työntekijänä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana; tai

b) hän suorittaa opintoja tai osallistuu ammattikoulutukseen;

c) muut syyt.

3. Kun kyse on 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetusta taloudellisesta toiminnasta palkattuna työntekijänä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana, jäsenvaltiot voivat tarkistaa työmarkkinatilanteensa ja soveltaa edellisessä tapauksessa avoimen työpaikan täyttämistä ja jälkimmäisessä tapauksessa mainitunlaisen toiminnan harjoittamista koskeviin vaatimuksiin liittyviä kansallisia menettelyjään.

Työmarkkinapolitiikan perusteella jäsenvaltiot voivat antaa etusijan unionin kansalaisille, kolmansien maiden kansalaisille yhteisön lainsäädännön niin määrätessä sekä niille kolmansien maiden kansalaisille, jotka oleskelevat jäsenvaltiossa laillisesti ja saavat työttömyyskorvausta asianomaisessa jäsenvaltiossa.

4. Edellä olevan 1 kohdan säännöksistä poiketen jäsenvaltiot voivat rajoittaa niiden henkilöiden kokonaismäärää, joilla on oikeus saada oleskelulupa edellyttäen, että mainitunlaiset kolmansien maiden kansalaisten luvansaantia koskevat rajoitukset on asetettu jo tämän direktiivin antamisen aikaan olemassa olevassa lainsäädännössä.

5. Tässä luvussa ei käsitellä pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen oleskelua jäsenvaltioiden alueella:

a) palvelujen tarjoajan toiseen maahan lähettämänä palkattuna työntekijänä rajat ylittävän palvelujen tarjoamisen yhteydessä;

b) rajat ylittävien palvelujen tarjoajana.

Jäsenvaltiot voivat päättää kansallisen lainsäädännön mukaisesti edellytyksistä, joiden nojalla pitkään oleskelleet kolmannen maan kansalaiset, jotka haluavat muuttaa toiseen jäsenvaltioon taloudellisen toiminnan harjoittamiseksi kausityöntekijöinä, saavat oleskella kyseisessä jäsenvaltiossa. Rajatyöntekijöitä voivat koskea myös kansallisen lainsäädännön erityissäännökset.

6. Tämä luku ei vaikuta asiaankuuluvan yhteisön sosiaaliturvalainsäädännön soveltamiseen kolmansien maiden kansalaisten osalta.

15 artikla

Toisessa jäsenvaltiossa oleskelun edellytykset

1. Pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen on haettava oleskelulupaa toisen jäsenvaltion toimivaltaisilta viranomaisilta mahdollisimman pian ja viimeistään kolme kuukautta sen jälkeen, kun hän on saapunut toisen jäsenvaltion alueelle.

▼B

Jäsenvaltiot voivat hyväksyä sen, että pitkään oleskellut kolmannen maan kansalainen hakee oleskelulupaa toisen jäsenvaltion toimivaltaisilta viranomaisilta oleskellessaan vielä ensimmäisessä jäsenvaltiossa.

2. Jäsenvaltiot voivat vaatia asianomaisia henkilöitä esittämään todisteet siitä, että heillä on:

a) vakaat ja säännölliset varat, jotka riittävät heidän itsensä ja heidän perheenjäsentensä elättämiseen turvautumatta kyseisen jäsenvaltion sosiaaliturvaan. Jäsenvaltiot arvioivat kunkin 14 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun luokan osalta kyseiset varat ottamalla huomioon niiden laadun ja säännöllisyyden ja voivat ottaa huomioon palkkojen ja eläkkeiden vähimmäistason;

b) sairausvakuutus, joka kattaa toisessa jäsenvaltiossa kaikki riskit, jotka yleensä on katettu kyseisen jäsenvaltion omien kansalaisten osalta.

3. Jäsenvaltiot voivat vaatia, että kolmansien maiden kansalaiset noudattavat kansallisen lainsäädännön mukaisia kotouttamistoimenpiteitä.

Tätä ehtoa ei sovelleta, kun asianomaisia kolmansien maiden kansalaisten on vaadittu vastaavan kotouttamisedellytyksiä voidakseen saada pitkään oleskelleen henkilön aseman 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

Asianomaisia henkilöitä voidaan vaatia osallistumaan kielikursseille, sanotun rajoittamatta toisen alakohdan soveltamista.

4. Hakemukseen on liitettävä kansallisessa lainsäädännössä määriteltävät asiakirjat, jotka osoittavat, että asianomaiset henkilöt täyttävät asianmukaiset edellytykset, sekä pitkään oleskelleen henkilön oleskelulupa ja voimassa oleva matkustusasiakirja tai niiden oikeaksi todistetut jäljennökset.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut asiakirjat voivat sisältää myös todisteen asianmukaisesta asunnosta.

Erityisesti:

a) asianomaisen henkilön harjoittaessa taloudellista toimintaa toinen jäsenvaltio voi vaatia tämän esittämään todisteet siitä, että

   i) henkilön ollessa palkattuna työntekijänä hänellä on työsopimus, työnantajan vakuutus palvelukseenottamisesta tai työsopimusehdotus, kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Jäsenvaltiot määrittelevät sen, mikä kyseisistä todistemuodoista vaaditaan;

   ii) henkilön toimiessa itsenäisenä ammatinharjoittajana hänellä on kansallisen lainsäädännön mukaiset asianmukaiset varat harjoittaakseen taloudellista toimintaa kyseisellä tavalla, esittämällä tarvittavat asiakirjat ja luvat;

▼B

b) henkilön opiskellessa tai osallistuessa ammatilliseen koulutukseen toinen jäsenvaltio voi vaatia asianomaista henkilöä esittämään todisteet siitä, että hän on kirjoittautunut valtuutettuun oppilaitokseen opiskelua tai ammatillista koulutusta varten.

16 artikla

Perheenjäsenet

1. Kun pitkään oleskellut kolmannen maan kansalainen käyttää oleskeluoikeuttaan toisessa jäsenvaltiossa ja kun perhe on muodostettu jo ensimmäisessä jäsenvaltiossa, henkilön perheenjäsenet, jotka täyttävät neuvoston direktiivin 2003/86/EY 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut edellytykset, saavat siirtyä pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen mukana toiseen jäsenvaltioon tai seurata häntä sinne myöhemmin.

2. Kun pitkään oleskellut kolmannen maan kansalainen käyttää oleskeluoikeuttaan toisessa jäsenvaltiossa ja kun perhe on muodostettu jo ensimmäisessä jäsenvaltiossa, henkilön muut perheenjäsenet, jotka eivät ole neuvoston direktiivin 2003/86/EY 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja henkilöitä, voivat saada luvan siirtyä pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen mukana toiseen jäsenvaltioon tai seurata häntä sinne myöhemmin.

3. Oleskelulupahakemuksen tekemiseen sovelletaan 17 artiklan 1 kohdan säännöksiä.

4. Toinen jäsenvaltio voi vaatia pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen perheenjäsentä esittämään oleskelulupahakemuksensa yhteydessä

a) hänelle myönnetyn pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EY-oleskeluluvan ja voimassa olevan matkustusasiakirjan tai näiden oikeaksi todistetut jäljennökset;

b) todisteet siitä, että hän on oleskellut ensimmäisessä jäsenvaltiossa pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen perheenjäsenenä;

c) todisteet siitä, että hänellä on vakaat ja säännölliset varat, jotka riittävät henkilön elättämiseen turvautumatta kyseisen jäsenvaltion sosiaaliturvajärjestelmään, tai todisteet siitä, että pitkään oleskelleella kolmannen maan kansalaisella on tällaiset varat ja vakuutus heidän puolestaan, sekä kaikki riskit toisessa jäsenvaltiossa kattava sairausvakuutus. Jäsenvaltioiden on arvioitava kyseisten varojen luonne ja säännöllisyys, ja ne voivat ottaa huomioon palkkojen ja eläkkeiden vähimmäistason.

5. Jos perhettä ei ole muodostettu ensimmäisessä jäsenvaltiossa, sovelletaan direktiivin 2003/86/EY säännöksiä.

17 artikla

Yleinen järjestys ja yleinen turvallisuus

1. Jäsenvaltiot voivat hylätä pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen tai hänen perheenjäsentensä oleskelulupahakemukset, jos kyseiset henkilöt muodostavat uhan yleiselle järjestykselle tai yleiselle turvallisuudelle.

▼B

Asiaa koskevaa päätöstä tehdessään jäsenvaltio ottaa huomioon pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen tai tämän perheenjäsenten tekemien, yleistä järjestystä tai yleistä turvallisuutta uhkaavien rikosten vakavuuden tai laadun taikka asianomaisista henkilöistä aiheutuvan vaaran.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua päätöstä ei voida perustella taloudellisin syin.

18 artikla

Kansanterveys

1. Jäsenvaltiot voivat hylätä pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen tai hänen perheenjäsentensä oleskelulupahakemukset, jos kyseiset henkilöt muodostavat uhan kansanterveydelle.

2. Maahanpääsy toisen jäsenvaltion alueelle tai oleskeluoikeus toisen jäsenvaltion alueella voidaan evätä taudin perusteella ainoastaan silloin, kun kyseessä on jokin Maailman terveysjärjestön asiaankuuluvissa sovellettavissa välineissä määritelty tauti tai muu infektiotauti tai tarttuva loistauti, jos niistä säädetään vastaanottavan maan kansalaisten suojelemiseksi annetuissa säädöksissä. Jäsenvaltiot eivät saa antaa uusia säännöksiä tai ryhtyä noudattamaan uusia käytäntöjä, jotka ovat rajoittavampia kuin tässä tarkoitetut.

3. Ensimmäisen toisessa jäsenvaltiossa oleskelua varten tarkoitetun oleskeluluvan myöntämisen jälkeen ilmenevät taudit eivät voi olla riittävä peruste oleskeluluvan uusimisen epäämiselle tai maasta karkottamiselle.

4. Jäsenvaltio voi vaatia henkilöille, joita tämä direktiivi koskee, lääkärintarkastuksen suorittamista varmistaakseen, ettei heillä ole 2 kohdassa tarkoitettuja tauteja. Tällaisia lääkärintarkastuksia, jotka voivat olla maksuttomia, ei saa suorittaa järjestelmällisesti.

19 artikla

Hakemuksen tutkiminen ja oleskeluluvan myöntäminen

1. Toimivaltaisten kansallisten viranomaisten on tutkittava hakemus neljän kuukauden kuluessa hakemuksen jättämisestä.

Jos hakemuksen liitteenä ei ole esitetty sen perusteiksi kaikkia 15 ja 16 artiklassa tarkoitettuja asiakirjoja tai poikkeuksellisissa olosuhteissa, jotka liittyvät hakemuksen käsittelyssä ilmenneisiin vaikeuksiin, ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua määräaikaa voidaan pidentää korkeintaan kolme kuukautta. Tällaisessa tapauksessa toimivaltaisten kansallisten viranomaisten on ilmoitettava asiasta hakijalle.

2. Jos 14, 15 ja 16 artiklassa säädetyt edellytykset täyttyvät ja jollei 17 ja 18 artiklassa säädetyistä yleistä järjestystä, yleistä turvallisuutta sekä kansanterveyttä koskevista säännöksistä muuta johdu, toisen jäsenvaltion on myönnettävä pitkään oleskelleelle kolmannen maan kansalaiselle oleskelulupa, joka voidaan uusia. Kyseinen oleskelulupa uusitaan tarvittaessa hakemuksesta. Toisen jäsenvaltion on ilmoitettava päätöksestään ensimmäiselle jäsenvaltiolle.

▼B

3. Toisen jäsenvaltion on myönnettävä pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen perheenjäsenille oleskelulupa, joka voidaan uusia ja joka on voimassa yhtä kauan kuin pitkään oleskelleelle kolmannen maan kansalaiselle myönnetty oleskelulupa.

▼M1

19 a artikla

Muutokset pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EU-oleskelulupaan

1. Jos pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EU-oleskeluluvassa on 8 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu huomautus ja jos vastuu kansainvälisen suojelun myöntämisestä pitkään oleskelleelle kolmannen maan kansalaiselle siirretään asiaa koskevien kansainvälisten sopimusten tai kansallisen lainsäädännön mukaisesti toiselle jäsenvaltiolle ennen kuin tämä toinen jäsenvaltio myöntää 8 artiklan 5 kohdassa tarkoitetun pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EU-oleskeluluvan, tämän toisen jäsenvaltion on pyydettävä pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EU-oleskeluluvan myöntänyttä jäsenvaltiota tekemään vastaava muutos huomautukseen.

2. Jos pitkään oleskelleelle kolmannen maan kansalaiselle myönnetään toisessa jäsenvaltiossa kansainvälistä suojelua ennen kuin tämä toinen jäsenvaltio on myöntänyt 8 artiklan 5 kohdassa tarkoitetun pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EU-oleskeluluvan, tämän toisen jäsenvaltion on pyydettävä pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EU-oleskeluluvan myöntänyttä jäsenvaltiota merkitsemään 8 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu huomautus.

3. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetun pyynnön jälkeen pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EU-oleskeluluvan myöntänyt jäsenvaltio antaa muutetun pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EU-oleskeluluvan viimeistään kolmen kuukauden kuluttua siitä, kun se on vastaanottanut toisen jäsenvaltion pyynnön.

▼B

20 artikla

Menettelyyn liittyvät takeet

1. Päätökset oleskelulupahakemuksen hylkäämisestä on perusteltava asianmukaisesti. Päätös on annettava asianomaiselle kolmannen maan kansalaiselle tiedoksi kansallisessa lainsäädännössä määrättyjen tiedoksiantomenettelyjen mukaisesti. Tiedoksiantamisen yhteydessä hakijalle on kerrottava mahdollisuuksista muutoksenhakuun ja sitä koskevasta määräajasta.

Jos päätöstä ei ole tehty 19 artiklan 1 kohdassa tarkoitetussa määräajassa, siitä aiheutuvat seuraukset määräytyvät asianomaisen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

2. Jos oleskelulupahakemus hylätään tai jos oleskelulupaa ei uusita tai jos se peruutetaan, asianomaisella on oikeus hakea päätökseen muutosta oikeusteitse kyseisessä jäsenvaltiossa.

21 artikla

Toisessa jäsenvaltiossa myönnetty kohtelu

1. Kun pitkään oleskellut kolmannen maan kansalainen saa 19 artiklassa säädetyn oleskeluluvan toisessa jäsenvaltiossa, häntä kohdellaan kyseisessä jäsenvaltiossa yhdenvertaisesti 11 artiklassa tarkoitetuilla aloilla ja 11 artiklassa tarkoitetuin ehdoin.

▼B

2. Pitkään oleskelleella on pääsy työmarkkinoille 1 kohdan säännösten mukaisesti.

Jäsenvaltiot voivat säätää siitä, että 14 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetuilla henkilöillä on rajoitettu oikeus harjoittaa ammatillista toimintaa, joka on erilaista kuin se toiminta, jonka perusteella heille on myönnetty oleskelulupa kansallisessa lainsäädännössä asetetuin edellytyksin enintään kahdeksitoista kuukaudeksi.

Jäsenvaltiot voivat päättää kansallisen lainsäädännön mukaisesti edellytyksistä, joilla 14 artiklan 2 kohdan b tai c alakohdassa tarkoitettu henkilö voi olla palkattuna työntekijänä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana.

3. Kun pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen perheenjäsenet saavat 19 artiklassa säädetyn oleskeluluvan toisessa jäsenvaltiossa, he saavat kyseisessä direktiivin 2003/86/EY 14 artiklassa luetellut oikeudet.

22 artikla

Oleskeluluvan peruuttaminen ja takaisinottovelvollisuus

1. Niin kauan kuin kolmannen maan kansalainen ei ole saanut pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen asemaa, toinen jäsenvaltio voi tehdä päätöksen oleskeluluvan uusimisesta, kieltäytymisestä tai oleskeluluvan peruuttamisesta ja henkilön ja hänen perheenjäsentensä velvoittamisesta kansallisen lainsäädännön mukaisten menettelyjen, mukaan lukien maastapoistamismenettelyt, mukaisesti poistumaan kyseisen jäsenvaltion alueelta seuraavissa tapauksissa:

a) edellä 17 artiklassa tarkoitetuista yleiseen järjestykseen tai yleiseen turvallisuuteen liittyvistä syistä;

b) kun 14, 15 ja 16 artiklassa säädetyt edellytykset lakkaavat täyttymästä;

c) kun kyseinen kolmannen maan kansalainen ei oleskele laillisesti kyseisessä jäsenvaltiossa.

2. Jos toinen jäsenvaltio panee täytäntöön jonkin 1 kohdassa tarkoitetuista toimenpiteistä, ensimmäisen jäsenvaltion on välittömästi ja ilman erityisiä muodollisuuksia otettava takaisin pitkään oleskellut kolmannen maan kansalainen ja tämän perheenjäsenet. Toisen jäsenvaltion on ilmoitettava päätöksestään ensimmäiselle jäsenvaltiolle.

3. Niin kauan kuin kolmannen maan kansalainen ei ole saanut pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen asemaa ja vaikuttamatta 2 kohdassa tarkoitettuun takaisinottovelvollisuuteen, toinen jäsenvaltio voi tehdä päätöksen kolmannen maan kansalaisen poistamisesta Euroopan unionin alueelta 12 artiklan mukaisesti ja siinä säädettyjä takeita noudattaen yleiseen järjestykseen tai yleiseen turvallisuuteen liittyvistä vakavista syistä.

Tällaisessa tapauksessa toisen jäsenvaltion on kyseistä päätöstä tehdessään neuvoteltava ensimmäisen jäsenvaltion kanssa.

▼B

Jos toinen jäsenvaltio tekee päätöksen asianomaisen kolmannen maan kansalaisen maastapoistamisesta, sen on toteutettava kaikki asianmukaiset toimenpiteet päätöksen panemiseksi tehokkaasti täytäntöön. Mainitunlaisissa tapauksissa toisen jäsenvaltion on toimitettava ensimmäiselle jäsenvaltiolle asiaankuuluvat tiedot maastapoistamispäätöksen täytäntöönpanosta.

▼M1

3 a. Jollei kansainvälistä suojelua saavan henkilön asemaa ole tällä välin peruutettu tai jos jokin direktiivin 2004/83/EY 21 artiklan 2 kohdassa kuvattu määritelmä ei koske häntä, tämän artiklan 3 kohtaa ei sovelleta sellaiseen kolmannen maan kansalaiseen, jonka ensimmäisen jäsenvaltion myöntämässä pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EU-oleskeluluvassa on tämän direktiivin 8 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu huomautus.

Tämä kohta ei rajoita direktiivin 2004/83/EY 21 artiklan 1 kohdan soveltamista.

▼B

4. Poistamispäätöksiin ei saa liittää pysyvää oleskelukieltoa 1 kohdan b ja c alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa.

5. Edellä olevan 2 kohdan mukainen takaisinottovelvollisuus ei rajoita sitä, että pitkään oleskellut kolmannen maan kansalainen ja hänen perheensä voivat muuttaa kolmanteen jäsenvaltioon.

23 artikla

Pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen aseman saaminen toisessa jäsenvaltiossa

1. Toisen jäsenvaltion on myönnettävä hakemuksesta pitkään oleskelleelle kolmannen maan kansalaiselle 7 artiklan mukainen asema, jollei 3, 4, 5 ja 6 artiklan säännöksistä muuta johdu. Toisen jäsenvaltion on ilmoitettava päätöksestään ensimmäiselle jäsenvaltiolle.

2. Pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen asemaa koskevan hakemuksen jättämisessä ja tutkinnassa sovelletaan toisessa jäsenvaltiossa 7 artiklassa vahvistettua menettelyä. Oleskeluluvan myöntämiseen sovelletaan 8 artiklan säännöksiä. Jos hakemus hylätään, sovelletaan 10 artiklan mukaisia menettelyyn liittyviä takeita.

IV LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

24 artikla

Kertomus ja uudelleentarkastelu

Komissio toimittaa säännöllisesti ja ensimmäisen kerran viimeistään 23 päivänä tammikuuta 2011 Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän direktiivin soveltamisesta jäsenvaltioissa ja tekee tarvittaessa ehdotuksia sen muuttamiseksi. Muutosehdotukset koskevat ensisijaisesti 4, 5, 9 ja 11 artiklaa sekä III lukua.

▼B

25 artikla

Yhteyspisteet

▼M1

Jäsenvaltioiden on nimettävä yhteyspisteitä, jotka vastaavat 8, 12, 19, 19 a, 22 ja 23 artiklassa tarkoitettujen tietojen ja asiakirjojen vastaanottamisesta ja toimittamisesta.

▼B

Jäsenvaltioiden on tehtävä asianmukaisesti yhteistyötä ensimmäisessä kohdassa tarkoitettujen tietojen ja asiakirjojen vaihdossa.

26 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

▼M2

Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 23 päivänä tammikuuta 2006. Jäsenvaltioiden on saatettava 4 artiklan 2 kohdan kolmannen alakohdan ja 3 a kohdan noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 12 päivänä kesäkuuta 2026. Niiden on viipymättä toimitettava kyseiset säännökset kirjallisina komissiolle.

▼B

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

27 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

28 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille Euroopan yhteisön perustamissopimuksen mukaisesti.